

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta „ „ 13.—
za četrt leta „ „ 6.50
za en mesec „ „ 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta „ „ 10.—
za četrt leta „ „ 5.—
za en mesec „ „ 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Inserati:

Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Upravniškega telefona štev. 188.

Combes se maje.

Ure Combovega ministrstva so štete. Minolo soboto je Combes moral uporabiti vso svojo zgovornost ter izbruhati ves svoj srd na „redove in klerikalce“, da je še s šestimi glasovi večine obvisel na niti. In še ta neznatna večina, ki je vladi izrekla zaupanje, ni tega storila iz ljubezni ali udanosti do Comba, marveč iz strahu pred negotovo bodočnostjo. Med peterimi strankami, ki vzdržujejo francosko vlado, že davno zevajo široki prepadi, ki jih premostuje kot edina brv boj proti cerkvi. Že minelo leto se je Combes vzdržal na krmilu le še z glasovi svojih tovarišev na ministrskih sedežih, ki so sami sebi izrekli zaupanje.

Po novem letu pa je Combes doživel dva huda poraza. V drugem pariškem okraju je bil na mesto Syvetona izvoljen upokojeni admiral Bienaimé, ki ga je bil minister za mornarico, Pelletan, posadil na suho. Značilno pri tej volitvi je bilo to, da je tudi protikandidat Bellan odločno obsojal vladno proticerkveno politiko. In Bienaimé, ki dobro pozna pomanjkljivosti v upravi francoske mornarice, se je pridružil desnici, katere brezobzirno vodi boj proti vladi in njenim ovaduhom.

Se hujši poraz pa je Combes v zbornici doživel dne 10. t. m. Na Francoskem je oseba, ki vodi obravnave v zbornici, za vlado mnogo večjega pomena, nego v Avstriji ali Nemčiji. Za vsako francosko vlado je prva skrb, da poleg večine dobi tudi zanesljivega predsednika. Bivši predsednik Doumer, ki je pred volitvijo na skupnem shodu levece brez ovinkov napovedal najhujši boj proti vladi. Nezaupnica torej ni veljala Brissonu, marveč Combu. Doumer je bil prvič že leta 1888. izvoljen v zbornico, kjer si je pridobil mnogo veljave. Kot bivši guverner v Aziji dobro pozna gospodarska in naselbinska vprašanja, ima prijatelje na levi in desni ter je med kandidati za Combovo mesto. Doumer je sicer „pa-

met rjavega hrošča v telesu „koblice“, kakor ga imenuje „Figaro“, a je mož železne volje in delavnosti. Kot takozvani politični „arriviste“ bode zatajil svoje stare pristaše na levi ter se približal desnici, da doseže svoj namen. Vladi prijazen listi trdijo, da je bila izvolitev Doumerja smrtni udarec za vlado. Prijatelji so Combu svetovali, naj se umakne, preden ga strmoglavi zbornica.

Combes se je ves čas opiral na socialiste in framasone. Podpirali so ga tudi radikale in republikanci, da zaprečijo vlado zmernih republikancev. Odkar pa so Combevi nasprotniki odkrili njegova ovaduštva v armadi, umazane denunciacije, od tedaj pada Combova zvezda v morje pozabljenosti. Umirajočemu Robespieru so klicali neprijatelji: Dantonova kri te zaduši! Doumer pa more klicati Combu: Pogrezaš se v umazanosti ovaduštva! Še je Combes obvisel na suhi veji nad prepadom. Vsak čas pa ga odnese politična sapa na srečo francoske države. Tudi današnji njegovi prijatelji ne bodo žalovali za njim.

Rusko-japonska vojska.

Miščenko in njegovi kazaki

Iz Tokia poročajo: Poročila iz Njučvana potrjujejo, da so Miščenkove čete prekoračile Ljaoho ter šle proti jugu ob zahodnem bregu, nato so prekoračile mejo vojne cone.

„Standard“ poroča iz Inkava od 15. t. m.: Ruski oddelek, ki je napadel Njučvan in Njučjatun, je bil močan 2000 mož. Napad je začel 12. t. m. ob treh popoldne z ognjem šrapnelov. Okrog 1/9. ure zvečer je napravil tri obupne napade na japonska trenska skladišča. Japonci so dobili ojačenja, ko je bila na dveh mestih razdrta železniška proga zopet popravljena. Rusi so pustili 62 mrtvih in 11 ranjenih. Japonske izgube so znašale 2 mrtva in 11 ranjenih. Po japonskih vesteh so bili Rusi na svojem umikanju odrezani od 8000 Japoncev. Japonci dobivajo znatna ojačenja, tako da je sedaj popolna varnost.

Ruske sile v Port Arturju.

„Times“ poroča preko Fuzana iz Port Arturja, da je bilo v trdnjavi ob pričetku obleganja vseh skupaj vojakov, pomorščakov

in civilistov 55 000 mož. Od teh je 200 častnikov in 10 000 mož ubitih ali vsled bolezni umrlo. Ujetih je 878 častnikov in 28 000 vojakov in pomorščakov. V bolnicah se nahaja 14 000 ranjencev in bolnikov, 5000 ruskih delavcev so odposlali v Cifu.

Japonski plen v Port Arturju.

„Standard“ poroča iz Peterburga, da ondi vzbuja občno pozornost dejstvo, da je bilo v trdnjavi še toliko bomb, streliva in drugih potrebščin. Govori se, da se je general Kondratenko nalašč izpostavil gotovi smrti, da ne bi ga pod takimi razmerami kdo spravil v kako zvezo s kapitulacijo trdnjave.

Reuterjev urad poroča iz Čifua 16. t. m.: Ruski poročnik, ki je poveljeval ubeglemu rušilcu torpedovk, je dejal, da onih 2 milijona patron, o katerih poroča general Nogi, obstoji le iz samih praznih ovitkov izza časa, ko je bil Port Artur še kitajski. Granate so bile tudi še kitajske ter za ruske topove niso bile rabne. Rusi so pred kapitulacijo razbili pri svojih puškah zaklopke.

Ruske ladje v Port Arturju.

Iz Port Arturja v Tokio došli japonski častnik poroča, da je stanje vojnih ladij v resnici boljše, kakor je bilo pričakovati. Rusi niso povedali, ali so bile ruske ladje potopljene s tem, da so spustili vodo vanje, ali vsled japonskega ognja.

Ruski ujetniki.

„Matin“ poroča iz Čifua: Kitajci zatrjujejo, da Japonci z ruskimi ujetniki slabo ravnaajo. Rusi, ki so šli mimo generala Negija, niso dobili jesti celih 24 ur ter so bili 36 ur na prostem brez strehe. Ruski ujeti častniki so morali voditi dela pri iskanju ruskih min v luki.

Steselj na poti domov.

Iz Nagasakija poročajo 16. t. m., da se je Steselj izkrcal ondi pod pogojem, da mu ne bo treba delati obiskov. Namestnik mu je tudi obljubil, da ne bo nikogar pustil k njemu. Včeraj je bil v Nagasakiju. Jutri nadaljuje potovanje domov na francoskem parniku. Nemškemu cesarju se je zahvalil za podelitev reda „pour le mérite“. — Reuterjev urad poroča iz Tokia, da je general Nogi poslal namestniku v Nagasaki glede ravnanja s Stesljem pismo sledeče vsebine: „Sicer boste dobili od pristojnih oblastij navodila, a ni nepotrebno, ako povdarjam, da general Steselj sedaj ni ne ujetnik, ne sovražnik, ampak inozemski

gentleman, ki je slavno služil svoji domovini. Poleg tega se je zapleteno delo predaje fortov in municije v Port Arturju, ki je jako dolgo trajalo, izvršilo tako, da mu to zvišuje njegovo vojaško čast. Priporočam ga vašemu velespoštovanju“.

Kapitan Klado o vojski.

Kapitan Klado priobčuje v „Novem Vremenu“ pariško pismo, v katerem povdarja, da je inozemstvo slabo poučeno, ako misli, da se bo baltiško brodogradništvo padcu Port Arturja res vrnilo. To bi pomenjalo konec vojske. Kocka je padla, za Roždestvenskega se glasi sedaj edino le: naprej! Odločno ne more nihče računati na uspeh, ampak le upati; vsled tega so potrebne neprestane priprave.

Rusija in Kitajska.

„Morningpost“ poroča iz Šangaja od 15. t. m.: Ker je rusko vojno sodišče obsodilo onega mornarja, ki je umoril nekega Kitajca, se je vršil shod kitajskih dostojanstvenikov, na katerem so izjavili, da ni mogoče držati prebivalstva v redu, ako Rusi ne predajo mornarja mešanemu sodišču. Predlagalo se je tudi Ruse bojkotirati ter ne več sprejemati not rusko-kitajske banke.

Danske puške za Rusijo.

Iz Kodanja poročajo: Dokazano je, da se je na ruski račun naročenih „rekil-pušk“ odposlalo že 28 na Rusko, in sicer z vednostjo vojnega ministra. Prihodnje dni bodo odposlali še nadaljnjih 50 pušk. V kodanjskih političnih krogih so prepričani, da se bo uvedlo vsled tega kazensko postopanje proti vojnemu ministru. Ali so tudi drugi člani prejšnjega kabineta vedeli za to, se ne ve gotovo. Za slučaj, da se bo dognala tudi udeležba drugih ministrov, se bo postavilo na zatožno klop vse prejšnje ministrstvo.

Razgovor z generalom Fockom.

Dopisnik „Times“ se je v Daljnem razgovarjal z generalom Fockom, v katerem ga je poleg drugega prašal, zakaj je volil rajši ujetništvo ko svobodo. General je dejal, da po njegovem prepričanju nimajo brambovci poudarjati trdnjave voliti ničesar drugega, ko iti v ujetništvo. On in cela vrsta tovarišev ne morejo tega spraviti v soglasje z vojaško častjo, dati častno besedo sovražniku, da se ne bodo več udeleževali bojev proti njemu, ter da smatrajo to za dolžnost častnika, deliti istotako usodo z ujetim moštvom. Zelo navdušeno se je izrazil general Fock o

LISTEK.

Strahoviti napor pri obleganju.

Z ozirom na kapitulacijo Port Arturja je zelo zanimivo pismo vojnega poročevalca lista „Daily Mail“. Iz tega pisma se jasno vidi, po kolikih nevarnostih in neizrečenih težavah so dospeli Japonci do svojega cilja.

V tem pismu z dne 30. oktobra, opisuje najprej pisatelj, s koliko previdnostjo in s kolikim naporom so se Japonci približevali glavnim ruskim utrdbam. Nobenega koraka niso mogli narediti, nobene pediti zemlje si osvojiti, da bi se ne bili napadali branili z nasipi in vrečami peska. Na potu k fortom so morali narediti proti bombam zavarovane naprave, kjer so se vojaki lahko odpočili in po noči spali. Kopati so morali po več milij dolge podzemne rove, zdaj skozi mehko zemljo, zdaj skozi skalnata tla, ki so bila tako trda, da so jih morali izklesati. Vrh tega pa niso smeli delati teh podzemskih rogov naravnost v premi črti proti fortom, ampak v vijugah; ker so pa tudi od leve in desne grozili forti, so morali

napraviti te rove še v številnejših ovinkih nego sicer.

Rusi so napadali ponoči in pri tem so uporabljali metalce svetlobe. Napadli so n. pr. vsako noč utrdbe Panlun, katere so si bili osvojili Japonci, a so bili vsakokrat odbiti. Japonci so utrdili takoj proti ruskim napadom one točke, ki so jih mogli zasesti. Napravili so nove rove in nove utrdbe; stare proti bombam zavarovane naprave so seveda uporabili, v kolikor so bile sploh še uporabne, a zgradili so si tudi nove, tako da so bile posadke za silo zavarovane.

V prvih tednih so znašale japonske izgube povprečno sto mož vsak dan. Kajti kakor hitro so Japonci svoje rove nekoliko dalje pomaknili, začeli so Rusi skoro vsako noč napadati vojake, ki so delali z motikami in lopatami. V malih četah so se plazili Rusi pod varstvom teme vedno bliže, usuli se na delavce, jih potolkli in razdejali v nekoliko minutah naporno delo celega dneva. Kakor hitro so to storili, so se brzo umaknili.

Najhujši pripomočki Rusov so bile žične pregrade. Enostavne ali dvojne vrste teh pregraj so tvorile najmočnejšo pasivno

obrambo fortov. Japonci so jih prestrigavali z nalašč za to narejenimi škarkami, trgali so jih tudi v svoji razdivjanosti z rokami in zobmi, prežagali kole, na katerih so bile privezane žice, ali pa pritrdjevali na kole močne vrvi in tako podirali pregrade iz rovov. Jemali so tudi dolge, s smodnikom napolnjene bambusove palice, jih zažigali in tako požgali pregrade. Take palice so porabljali tudi pri napadih na naprave, ki so bile zavarovane proti bombam. Če so se branitelji od dima skoro zadušili ali oslepili vsled ognja, tedaj so se začeli odločno naprej pomikati.

Končno so porabljali Japonci kot zadnje sredstvo velike železne ščite, ki so bili težki do 40 funtov. S temi zavarovani, so razdrli po dnevi vpricho sovražnikov železne žične ograje. Sovražne krogle niso mogle prodreti ščitov, a vendar so pometale na tla vojake, ki so bil z njimi oboroženi. Kljub temu pa so vedno prihajali drugi, da bi dopeli do žičnih ograj in jih razrušili.

Najbolj koristni za Ruse so bili mnogi metalci svetlobe, ki so Japonce popolnoma oslepili in zmedli, njihova stališča pa izdali, tako da so bili Japonci vedno izpostavljeni

morečemu ognju topov in drugemu strelnemu orožju. Japonci v začetku niso bili vajeni metalcev svetlobe; eden njihovih častnikov se je izrazil: „To je najbolj smrtonosno orožje, ki ga vidimo pred seboj. Od časa do časa se je čulo tudi žvižganje zvezdnate rakete. Tanka, komaj opazna črta isker je švignila proti nebu, dež belih fosforovih zvezd je padal počasi na tla skozi temno noč, kakor lepe sanje, in nekaj časa je bila zemlja tu doli, tako lepo razsvetljena, da bi je tako razsvetliti ne moglo tudi 10 metalcev svetlobe; karkoli se je premikalo v tej svetlobi, vse si mogel takoj opaziti.“

O činih, ki jih je izvršila na obeh straneh osebna hrabrost, bi se lahko napisale cele knjige. Toda tu omenimo le en slučaj, ko so napadli Japonci panlunške forte. Neki mladi častnik je rešil tedaj s svojim pogumom Japonsko. Ni hotel namreč slediti svojim tovarišem, ki so se jeli nazaj umikati med strašnim ognjem topov. S peščico ljudij je priplezal do prsobraza in ondi postavil malo japonsko zastavo. Kazal je na to vojno znamenje ter klical svojim ljudem, naj se zberejo. In v resnici so nehali bežati.

Kontradenku, ki mu pripisuje skoraj izključno zaslugo, da se je trdnjava tako dolgo držala. Branil pa se je izreči sodbo o Steslju.

Admiral Aleksejev.

Pariz, 15. jan. Kakor so iz Peterburga sporočili „Journalu“, je Aleksejev imenovan počastnim velikim admiralom skupnega ruskega brodograja. Aleksejev se v kratkem poda v inozemstvo.

Mala sirota v Port Arturju.

Med mestnimi prebivalci Port Arturja, katerih natančen seznam bode objavljen v nekoliko dneh, se nahaja tudi osemletno dekletce ruske narodnosti, ki sta ji bila ubita oče in mati. Otroku nima nikakih sorodnikov in Japonci ga bodo oddali ruskemu konzulu v Šangaju, da stori korake za njegovo nadaljnjo oskrbovanje. Japoniki častniki so obračali na dekletce vso pozornost, obsipali je z darovi ter napravili med seboj zbirko, ki je donesla dosti znaten znesek.

Zaplenjen parnik.

Reuterjev urad poroča iz Tokia 14. t. m., da je japonski minonosce „72“ zaplenil 12. t. m. v čušimski ožini angleški parnik „Lethington“ s premogom za Vladivostok ter ga odvedel na Japonsko. — Pomorski urad javlja, da se bo organizovalo drugo brodograjsko potapljačih ladij.

Oboroženje Vladivostoka.

Iz Peterburga poročajo: Pozornost ruske vojne uprave je sedaj obrnjena na oboroževanje Vladivostoka, ker so došla zaupna naznanila, ki pravijo, da se bo japonska akcija s celo silo obrnila na Vladivostok. Neizmerne množine streliva in živeža spravljajo Rusi v Vladivostok.

Red „pour le mérite“.

V rusko-turški vojni dobila je prvič ruska armada odlikovanje, kakršno sta prejela sedaj Steselj in Nogi od nemškega cesarja. Leta 1871. je dobil to odlikovanje veliki knez Mihael Nikolajevič; v rusko-turški vojni pa veliki knez Vladimir Aleksandrovič, veliki knez Aleksij Aleksandrovič, Konstantin Konstantinovič, Mihael Mihaelovič in še drugi generali ruske armade.

Tretje rusko brodograjsko.

Iz Kiela poročajo, da je plul tam mimo proti Danski ruski parnik, o katerem se sode, da spada k tretjemu ruskem brodograju.

Pred zborovanjem državnega zbora.

Dunaj, 16. jan. Prvi zbornični seji 24. t. m. bo baron Gautsch razvil svoj program. V razpravi, ki bo sledila Gautschevi izjavi, bodo označili načelniki klubov svoje stališče nasproti vladi. Tržaški namestnik knez Hohenlohe je imel z baronom Gautschem daljši razgovor. Razgovarjala sta se, kakor poročajo listi, o premestitvi italijanskega vseučilišča v Trst. Tudi gosposka zbornica bo imela 24. t. m. sejo.

Praga, 16. jan. „Narodny Listy“ piše, da je usoda drž. zbora v čeških rokah. Od celov je odvisno, ako bo drž. zbor zopet deloval.

Praga, 16. jan. Neki mladočeški list piše, da se mladočeški poslanci obljubili Gautschu, da ustavijo obstrukcijo. Češka javnost je radi tega silno razburjena. V krogih mladočeških poslancev se pa zagotavlja, da bodo mladočeši toliko časa vztrajali v obstrukciji, da bodo izvršene znane zahteve češkega naroda.

Med morečim ognjem so vdrli še drugi na grič in četudi so padali kar kupoma, vendar se niso ustavili. Zbirali so se okrog zastave, ki je vihrala nad mrtvim truplom njihovega hrabrega voditelja in jih bodrila k vedno večjim činom. Druge čete so čule bojni klic in so tudi prodirale naprej; potem pa so prodrle v notranje forte. Nad šest ur je trajal boj s puškami, bajoneti in ročnimi granatami. Zdaj so bili zmagačji Rusi, zdaj zopet Japonci. Najhujše je divjal boj za zastavo. Petnajstkrat so jo iztrgali Japoncem Rusi, a vselej je prišla zopet nazaj v roke Japoncev. Končno je ostal fort v posesti Japoncev.

Pri prezgodnjem splošnem napadu se izgubili Japonci v šestih dneh 14 000 mož in 4000 zopet pri Takušanu. Divizija „A“ se je zmanjšala za polovico, več polkov pa je bilo v resnici uničenih.

Repetirski 8 mm. topovi so bili Rusom v veliko korist, ker jih je lahko par ljudi prenašalo od kraja do kraja in jih skoro opaziti ni bilo mogoče. Streljali so zelo gotovo in bili izborno uporabljeni.

Manjši izpadi in protinapadi Rusov so

Dunaj, 16. jan. Mladočeški klub bo imel prihodnji ponedeljek in torek važna posvetovanja.

Na Balkanu se pripravlja vihar . . .

Sofija, 15. jan. Ker Turčija vsak čas ovira reforme v Makedoniji in se upira ruskim in avstrijskim zahtevam, ni izključeno, da se Rusija in Avstrija odtegneta nadaljnjemu delu. Spomladi je pričakovati velike vstaje. Makedonski odbori so povsod na delu. Njihovo geslo je: „Same s svojo pomočjo se bomo rešili“.

Belgrad, 16. januarja. Tu ni bilo pravoslavno novo leto nič veselo. Duhovali so vznemirjeni zaradi nemirov v Makedoniji, zlasti ker bolgarska vlada odkrito podpira vstaško organizacijo. V Makedoniji je 80 vstaških čet, dasi je zima. Listi pišejo jako pesimistično o miru. Tudi oboroženje v Bolgariji obsojajo. Kraljev govor v častniški kazini je bil jako pesimističen. Izrekel je željo, naj bi bila armada pripravljena za vsak slučaj. Splošno pričakujejo spomladi večjih nemirov.

Sofija, 16. januarja. „Den“ poroča, da je 6 vojakov 1. bolgarskega polka ušlo in se pridružilo makedonskim vstašem.

Carigrad, 16. januarja. Turki so vsled posredovanja civilnih agentov izpustili zaradi vstaške agitacije zaprtega ameriškega protestantskega misijonarja Petrova.

Carigrad, 16. januarja. Sultan je dovolil pomiloščenim bolgarskim učiteljem in svečnikom svobodno izvrševanje njih poklica.

Vojaško posvetovanje.

Ta teden bodo na Dunaju vojaška posvetovanja, katerim bo predsedoval cesar. Razgovori bodo o najnovejših dogodkih v armadi, o izpodbijanju generalov, o poročilih generalnih vojni nadzornikov in o stanju naše armade za slučaj vojske.

Volitve na Ogrskem.

V nedeljo je imel graf Julij Andrássy v IV. budimpeštanskem volilnem okraju svoj kandidatni govor. Naglašal je, da je zato izstopil iz liberalne stranke, ker se ni strinjal z nasilno izpodbijanjem zborničnega poslovnikar. Potreben je sicer poslovnik, s katerim naj bi se preprečila tehnična obstrukcija, a to bi se moralo skleniti v sporazumu z vsemi strankami in brez nasilstva. Govornik naglašal, da mora Ogrska skrbeti v gospodarskem oziru, ne da bi bilo oškodovano poljedelstvo, da postane industrijska država. Govornik ni pristaš samostojnega ogrskega carinskega ozemlja za vsako ceno. A če bi carinska zveza ne ščitila dovolj ogrskih pridelkov na avstrijskem trgu, je za samostojno ogrsko carinsko ozemlje. V nedeljo je ogrski finančni minister praznoval desetletnico, kar je ogrski finančni minister. V zelo pristranski brzojavki mu je čestital vladar in izjavil željo, naj bi še dolgo služil domovini. Tisza je sprejel v nedeljo deputacijo miskolskih volilcev. V svojem govoru je naglašal, da se mu očita, ker je dovolil Rumunom shode. — Rekel je, da noče s policijskimi sredstvi zatirati nasprotnikov. Mažare in Rumune veže vez solidarnosti, ker nimajo sorodnega naroda v Evropi. Ne zameri Rumunom, če so ponosni na rumunsko kraljestvo, a pomisli morajo, da je obstoj rumunskega kraljestva le zjamčen, ako obstoji ob Donavi velevalst, v kateri imajo Mažari vpliv. — Tudi ministri Hieronymi, Ploz in Talliani so imeli v nedeljo volilne shode.

Hrvaški sabor

je včeraj nadaljeval svoje zasedanje. Poslanec Tomac je interpeliral vladu, zakaj ni

se vršili vedno z največjo odločnostjo. Četudi si niso nikoli zopet osvojili forta, ki je bil enkrat izgubljen, vendar so izpreminjali zaradi svojih protinapadov Japoncem življenje v pravi pekel. Pri teh prilikah so se bili najobupnejši boji; na obeh straneh so se borili z brezobzirno hrabrostjo in divjostjo.

Med mnogimi trofejami, ki so jih spravljali v glavni tabor Nogijev, — ruske puške, deli repetirskih topov, granate vsake velikosti, deli kontaktnih min itd. — se nahaja tudi navadni mali in lahki meč, kakršne nosijo ruski častniki navadno na hrbtu. Lesen obesek na takem orožju kaže napis v japonskih črkah in poroča v kratkih besedah, kje in kako je bil vzeti mali meč. Dvajset Rusov je vdrla 30. avgusta v fort Zahodni Panlun, ki je bil zaseden od Japoncev; v obupnem boju so padli vsi kljub junaškemu odporu. Japonci so občudovali ta čin in govorili z največjim spoštovanjem o ruskem častniku, ki je vodil prostovoljce. Njegov je bil meč, ki se mu bode gotovo odkazalo častno mesto v tokijskem muzeju.

bila zastopana pri beatifikaciji Marka Krizevčanina ter je zahteval, naj postane dan beatifikacije narodni praznik. Poslanec Rubetić je govoril proti proračunu.

Avstrijsko vojaštvo pri volitvah na Ogrskem.

„Kurjer lwowski“ poroča iz Premisla, da so trije bataljoni 77. pešpolka pripravljani za odhod na Ogrsko, da posredujejo pri volitvah. Tudi iz Opave odpotuje bataljon na Ogrsko.

Demisija Combovega ministrstva.

Pariz, 16. jan. Za danes je sklicano ministrsko posvetovanje, ki sklene odstop ministrstva. Sodi se, da sledi ministrstvo Rouvier v katerem bo Etienne minister za notranje zadeve, Sarrien minister za pravosodje, Delcasse minister zunanjih stvari in Thomason minister vojne marine.

Pariz, 16. jan. Radi smrti matere predsednikove je demisija kabineta odgodena do srede. Loubet je odpotoval v Montelimar, da prisostvuje pogrebu matere, ki se bo vršil v torek.

Pariz, 16. jan. Več poslancev je prosilo Comba, naj ne odstopi. Combes se ni udal. Zaradi pogreba matere predsednika Loubeta, bo prišel o novem ministrstvu predsednik Loubet z razgovori v sredo.

Pariz, 16. jan. Combes je večkrat izjavil željo, da bi bil njegov naslednik bivši zbornični predsednik Brisson, a Brisson je dosedaj izjavljal, da noče postati Combov naslednik. Poslanec Jaures izjavlja v „Humanite“, da sta le Brisson ali pa Clémenceau sposobna nadaljevati Combovo politiko. Opozicija izjavlja, da bo moralo biti novo ministrstvo sestavljeno iz poslancev, bi brezpogojno obsojajo ovadstvo.

Pariz, 16. jan. Poslanec Bandry d'Asson je prišel včeraj v zbornico in zahteval nazaj ponev, katero je hotel v seji od sobote na nedeljo položiti Combu na glavo. A ponev je vzel neki poslanec za spomin.

Pariz, 16. jan. Res je, da je nastopila ministrska kriza a uradno še ni odstopilo Combovo ministrstvo. „Petite republique“ poroča, da bo novo ministrstvo sestavljeno sledeče: Rouvier predsednik; Etienne za notranje zadeve. Sarrien za pravosodje, Bertheau za vojno ministrstvo, Murian za trgovino, Delcasse za vnanje zadeve.

Pariz, 16. jan. Kakor se poroča, bo Combov naslednik Brisson.

Pariz, 16. jan. Predsednik Loubet bo došel šele v sredo zvečer v Pariz. Combovo ministrstvo je zato sklenilo, da bo vložilo svojo demisijo šele v četrtek.

Zopet napad na Ruskem.

V Moskvi je 15. t. m. na Nikolajevem kolodvoru neki mlad mož streljal na bivešega moskovskega policijskega načelnika Trepova, ki je spremljal velikega kneza Sergija v Peterburg. Napadalca, ki je nosil dijaško obleko, so takoj prijeli. Pri policiji ni hotel povedati svojega imena in tudi ne, zakaj je izvršil napad.

Stavka ob Ruhri.

Rudarsko društvo je naznanilo zaupnikom stavkujočih rudarjev, da odklanja posredovanje med rudarji in podjetniki. — Na shodu zaupnikov stavkujočih rudarjev v Essenu so sklenili splošno stavko. Polk št. 30 v Diseldorfu je dobil povelje, naj takoj odrine v kraje, kjer je stavka. Delavci prirejajo zborovanja, na katerih je prepovedano piti opojne pijače, a gostilničarju plačajo odškodnino 10 vin.

Novoletne čestitke srbskemu kralju Petru.

Ob pravoslavnem novem letu dne 15. t. m. so srbskemu kralju Petru čestitali malo ne vsi evropski vladarji. Prvi je čestital nemški cesar. Jako pristržno je čestital italijanski kralj. Rumunski kralj je v svoji čestitki naglašal, da so bili odnosi med Rumunijo in Srbijo vedno prijateljski. Brzojavka rumunskega kralja je značilna zlasti zato, ker se je od 11. junija m. l. menilo, da so razmere med Rumunijo in Srbijo napete. Tudi brzojavni pozdravi med kraljem Petrom in bolgarskim knezom ter sultanom so bili prijateljski.

Štajerske novice.

Š iz Slovenskih gor. V Vrbanah so imeli ob novem letu občinske volitve. — Za predstojnika je zopet izvoljen Lovrenc Držovec, veleposestnik, mož poštenjak, kakršni niso povsod. Prvi občinski svetovalec je Franc Zemljčič, krojač in posestnik, drugi Alojzij Zelenik, kovač in posestnik. Odborniki so: Franc Pihler Matija Kuri in Alojzij Kuri veleposestniki; Fr. Sirk, Matevž Ploj in Jožef Pučko, posestniki. — Suho in precej mrzlo zimo imamo, pa še vedno brez snega. Zemlja je globoko zmrznila, že mnogo let ne tako. — Razveselila

nas je prva številka „Bogoljuba“, ker ima zdaj tudi glasnik presvetega Srca Jezusovega. S tem se je izpolnila želja mnogih.

Š Dopolnilne občinske volitve v 2. in 1. razredu bodo imele v kratkem v Gracdu, ker je 13 občin svetnikov odstopilo.

Š Nečloveška mati. Pred porotniki v Ljubnem se je vršila porotna obravnava proti dekli Mariji Pavlinjak z Ogrskega, ki je dva svoja otroka utopila v vodi. Obsojena je bila na vešala.

Š Porotne obravnave se prično v Mariboru dne 13. februarja.

Koroške novice.

k Novo pokopališče za Celovce. Mnogo skrbi dela mestnim očetom celovskim nove blagoslovljeno pokopališče v Šmartnu pri Celovcu, ki je od mesta oddaljeno dobre pol ure. Meščani se rajše dajo na omenjenem blagoslovljenem pokopališču pokopavati, kakor pa na onem v Trnjski vasi, katerega mestna občina po katoliškem obredu ne pusti blagosloviti. Kar zaporedoma zahtevajo umirajoči, da se jih pokoplje v Šmartnu. Do sedaj še tam ni pokopan noben Šmarčan, pač pa že lepo število Celovčanov. — Vsled tega se „katoliški“ mestni očetje menda že kesajo, da se dajo za nos voditi dvema odpadnikoma. Ljudstvo celovško pa je veselo, da se je meseca decembra m. l. blagoslovilo v bližini mesta pokopališče, kjer je tudi za dobre katoličane prostora.

k Vrbsko jezero je zamrznjeno. k Deželnega predsednika na Koroškem barona R. Heina je cesar sprejel včeraj v avdijenci.

k Potrjeni deželni zakoni. Cesar je potrdil deželne zakone o nakladah za porabo žganih opojnih pijač in piva ter o nakladi 6 vin. na gostaščino v Beljaku.

Dnevne novice.

Slovenska katoliška izobraževalna društva po vsej Sloveniji posnemajte! „Slov. Gospodar“ priobčuje: Shod odbornikov bralnih društev lenarškega okrožja se bo vršil v četrtek, dne 18. januarja, ob pol 11. dopoldne v Poličevi hiši pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. Spored: 1. Poročilo o društvenem stanju za leto 1904. 2. Kaj je storilo vsako bralno društvo leta 1904. 3. Katere uradne knjige ima. Treba jih prinesiti seboj, tajnikov posel. 4. Blagajniška knjiga in blagajnikov posel. Viri dohodkov. 5. Knjižnica. Koliko vseh, koliko raznih vrst, koliko se je prebralo leta 1904? Red za knjižnico, knjižničarjev posel, bralni krogi za časnike. Katere knjige in časopisi so vredni naročila. Strokovne knjige. 6. Mladeniške in dekleške zveze, kje so, njih pomen in njih delovanje. 7. Veselice, igre, strokovna predavanja, delo poletu in pozimi. 8. Petje. 9. Cebelica. 10. Bralna soba. 11. Odborniki. 12. Zveza. — Pri vsaki točki bo razgovor. Za vsako društvo naj poda eden odbornikov kratko poročilo. Vsi odborniki, zlasti predsedniki, tajniki, blagajniki in knjižničarji, udeležite se tega važnega shoda, da uredimo naše delo pri bralnih društvi! — Pričakujemo, da na ta način vsakega četrt ali vsaj pol leta zborujejo odbori izobraževalnih društev po posameznih dekanijah. Naj v vsaki dekaniji kako izobraževalno društvo sprejme za to inicijativo. Kratka poročila o teh zborovanjih naj se pošiljajo tudi „Slov. kršč. soc. zvezi v Ljubljani“.

300.000 kron. „Učiteljski Tovarš“ piše: „Klerikalizem je s sirovo in škandalozno obstrukcijo preprečil deželnozborsko zasedanje in s tem preprečil tudi rešitev proračuna, ki je imel postavko 300 000 K za izboljšanje bednega učiteljskega stanja, dokler bi ne rešili definitivno te zadeve. Boj moramo dobojevati! Premeniti moramo načrt bojevanja, ker so bili naši lanski Amoniti le priprava za boj. Poslali smo sovrážniku parlamentarje, ki niso opravili ničesar. Užaljeni so se vrnili, kakor smo že naprej izjavili, z odgovorom: To je vse skupaj preneumno! Naš boj bo odkrit, pošten, značajan, možat in resničen. Vsako bojevanje pa ni kratkočasno, ampak trudapolno resno delo. Večkrat bo naše bojevanje dolgočasno in duhomerno — pa vendar potrebno; večkrat smešno in ironično, resno in žalostno — pa vedno poučno in resnično. Opirali se bomo na zgodovino, na

praktično življenje in razne dogodiljaje". — Tako vveličeni in bojeviti junaki "Učit. Tovariša". Oni nas zmerjajo, nam napovedujejo boj — in prosijo za 300.000 kren. Mi jim privedemo to vseto in še več. A zmerjati se ne damo nikomur. Dolgočasni in duhomorni ste, gospodje, to ste dobro povedali. A vaša prva dolžnost je, da se — poboljšate. Dobri učitelji so nam vsikdar ljubi in podpirali jih bomo z vsemi močmi ter se potegovali za njih zahteve. Ali so pa duhomorni "Tovariševci" dobri, o tem naj izprašajo svojo vest!

Liberalci proti višji dekliški šoli. Sobotni "Narod" zopet piha ogenj in žveple v "klerikalno" višjo dekliško šolo. Ker je značilno, kako dekliško vzgojo bi liberalci radi imeli, bodi tu en citat iz liberalnih očitkov proti tej šoli: "Na drugo stran so se klicali očetje, ter so se klicali k redu, češ, da lazijo dijaki za hčerko. Komu naj so všeč take molestacije, po sebnosti na zavodu, ki se je rodil pod napredno zvezdo! In ali je peklic višje dekliške šole, da se vodi po tako otročjih principih! To je torej tista reč, ki tako jezi liberalce! Oni bi radi imeli deklice po svojih principih!

Le dosledno naprej! Objavili smo, kako je morala "Zeit" očitno izjaviti, da je bila zapeljana od "Slov. Naroda" in da je sodna preiskava pokazala, da je neresnično, kar je pisala proti vč. gosp. svetniku Šiški. Vskado bi si mislil, da bo zdaj "Narodovec" sram. A ne! Ta čedna družba je toli predrzna, da je še enkrat vse ponatisnila, kar je že "Zeit" morala preklicati, in zdaj zmerja celo imenovani dunajski list, češ, da je "Zeit" podla in obrekljiva. Kadar je prinašala laži iz "Naroda", je bila vse časti vredna, zdaj, ko je priznala, da je od "Narodovega" uredništva zapeljana po krivici žalila, je pa podla in obrekljiva! "Slovenska inteligenca", ali te ni sram takega glasila, katero za hrbtom imunega urednika tebi podaja otrobe, katere morajo dunajski čifuti zavračati, češ, da so — nevžitni. Ta "inteligencia" res vse požre!

Liberalna kovačnica. Liberalci so včeraj v dunajske nemške brezdvójbe po priznani judovski resnicoljubnem cesarskem svetovalcu Penižku spravili to-le: "Ljubljana, 16. jan. (Zas. brz.) "Slov. Narod" objavlja na značilnem mestu nujen poziv na vse slovenske liste, naj ustavijo vsak razgovor o slovenskem vseučiliškem vprašanju. Ker je bil poslanec Ferjančič včeraj pozvan k ministrskemu predsedniku, mislijo tukaj, da so dobili Slovenci obvezna zagotovila glede na vseučiliško vprašanje". To je zveza. Vseučilišče je rešeno. Zato sta dva razloga, jasna kot beli dan: 1) "Slov. Narod" pozivlje k molku. 2) Dr. Ferjančič gre na Dunaj. Komur je to mogoče brati brez krohot, ga občudujemo. Edino kar je pravilno v ti notici, je enakovrednost "Naroda" z dr. Ferjančičem. Res je, da imajo "Narodovi pozivi na značilnih in neznačilnih mestih ravno toliko modrosti, pomena in vpliva, kolikor dr. Ferjančič. Oba pa tudi v navno komičnem velikoumju in otročji nerodnosti iščeta enakih sredstev za svojo reklamo. Fantička, pamet!

Splošna in enaka volivna pravica. "Soča" in "Narod" se s posebno slastjo bavita s člankem "Primorskega lista" proti splošni in enaki volivni pravici. Pri tem sta tako poštena, da zamolčita, da smo že v sobotni številki "Primorski List" najodločnejše zavrnili. Tisti, ki se proti splošni in enaki volivni pravici strinjajo s "Primorskim Listom", so samo — slovenski liberalci.

Imenovana je suplentka na šoli v Suhorju gđc. Jožefa Javornik za proviz. učiteljico.

Volkuljo je ustrelil, kakor poročajo iz Logatca, gozdni nadzornik g. Dominik Martinčič v Mašunu.

Ubil se je Mat. Rus v Cesti, občina Videm. okraj Kočevje. Padel je z lestve.

"Lega nazionale" v Dalmaciji vzdržuje 5 ljudskih šol in 3 otroške vrtce. V otroških vrtcih je 655 otrok. V minoletem letu je to društvo za Dalmacijo imelo dohodkov 33.768 kron, premoženja pa 172.343 kron.

Z Breznice. Na predvčeršnjem shodu je g. župnik T. Potočnik govoril o potrebi izobraževalnega društva, ki naj bi posvetilo posebno skrb knjižnici. V imenu

"Slov. kršč. soc. zveze" je govoril dr. Lampe, ki je popisoval, kako pri nas napreduje tuji življenj in zmaguje domačine gospodarsko in narodno. Izobraževalna društva merejo med nami širiti potrebno prosveto, podajati ljudstvu za samoobrambo potrebne ideje in gojiti smisel za organizacijo. K novemu društvu se je oglasilo mnogo vrlih mož in mladeničev.

Stavbinske vesti iz Trsta. Župan dr. Sandrinelli je imenoval komisijo, ki ima proučevati splošni projekt za gradnjo nove magistratne palače. Uspehi preučevanja te komisije morajo se predložiti mestni delegaciji v šestih mesecih. — Pročelje cerkve sv. Antona novega je oprosčeno one kolibe, ki jo je bil dal zgraditi na kanalu g. Leipziger, da je imel v njej kavarno "Stella polare". Ona neestetična koliba je podrta. Mestna delegacija je pa v svoji zadnji seji odobrila in sprejela načrt, da se kanal na koncu ogradi s kamenito umetniško izdelano ograjo.

Italijanski dijaki profesorju Lorenzoni-ju. Ker se je prof. Lorenzoni živo zavzemal za italijanske dijake prigodom znanih inomoških dogodkov, podelijo mu isti, 138 na številu, 10 cm široko in 6 mm debelo kolajno iz bronu.

Krupp na Gorenjskem? Poroča se nam, da se svetovno znani tovarnar Krupp ml v Essenu na Nemškem zanima za velike vodne sile na Gorenjskem. Domačini se bodo začeli šele takrat resno zanimati za gospodarske zaklade na Gorenjskem, ko bo prepozno in ko bodo tuji imeli najlepše točke v rokah. Mi vršimo svojo častniško dolžnost, da na to še ob pravem času opozarjamo.

Peričnik je vsled hudega mraza tako lepo zamrznjen, da se že več let ni pokazal v taki krasoti. Kdor ima čas, naj ne zamudi priti ga pogledat prej ko mogoče, kajti prvo južno vreme bo uničilo vso lepoto slapa. Pot do tja je lepa.

Novi zakon o akcijskih družbah. "Montagsrevue" poroča, da so v pravosodnem ministrstvu izdelali novi zakonski načrt o akcijskih družbah. Körber je nameraval ta zakonski načrt takoj predložiti zbornici.

Tovarno za led bodo ustanovili v Zagrebu.

Nesreča. V kamniški c. in kr. smodnišnici je delavcu Jan. Pogačniku stroj odtrgal prst na roki.

Raznoterosti z Dobrove. Z letino 1904. moremo Dobrovčani biti še zadovoljni; pridelalo se je vsega za potrebo. — Meseca novembra pričeli so otroci bolehati na kašlju; decembra pa poleg tega tudi še na ošpicah in drugih boleznih vsled prehlada. — Za poslovlilo od starega leta je Knapovec iz Ravnika rnil Andreja Bernika z Brezja z nožem prav hudo; zadal mu je več nevarnih ran. Stvar ima sodnja v rokah. — V tem mescu je pri nas prav močno napadala ljudi huda influenza; nebene hiše v fari ni bilo brez bolnika. Tudi pljučnica se tu in tam po malem oglašja. — Izobraževalno društvo je imelo dné 6. t. m. svoj občni zbor. — Mraza imeli smo tukaj po novem letu že 10^oR. Tudi burja nas je pošteno brila in precej slamnatih streh močno poškodovala.

Deficit delavskih zavarovalnic proti neizgodam. Po uradno razglašeni računski zaključkih avstr. del. zavarovalnic proti neizgodam izkazuje deficit za preteklo leto 1903/04: v Pragi 7.475.070 K, na Dunaji 2.560.428 K, v Lovu 634.672 K, tržaška 238.178 K, solnograška 78.556 K. Dobička pa izkazuje: Graška 469.448 K in brnska 7491 K. Skupnega deficita je torej 10⁵ milijonov K proti 6⁹ milij. v l. 1902.

Ureditev dela po kaznilnicah in prisilnih delavnicah v Avstriji. Pred kratkim je po vladnem naročilu pregledovala komisija kaznilnico v Steinu, da prouči dela po kaznilnicah; prihodnje dni bodo pregledali tudi ono v Korneuburgu in Neudorfu. V isto svrhu se poda zatem komisija na Virtembersko, Bavarsko, Prusko in Saksonsko. Nato bodo vladi predložili načrt za ureditev dela v kaznilnicah, da se ne bo v prihodnje več delala kaka konkurenca obrtnikom ali industriji.

Mraz in šolski obisk po deželi. Vsled ostrega mraza zadnja dva tedna je bil šolski pouk po gorskih krajih na Gorenjskem in Notranjskem slabo obiskan. Zaradi mraza in bolezni med šolsko mladino je bilo po šolah marsikje komaj polovico otrok.

Časniška vest. Od 10. t. mes. izhaja zopet dunajska, slovenskim interesom prijazna korespondenca "Die Information". Bila je začasno sistirana, ker je bil, kakor smo že poročali, njen glavni urednik gosp. Jos. Graf obolel.

Prišel je sam nazaj. Kakor smo svoječasno poročali, ubežal je iz vojaške bolnišnice v Gorici, kjer se je nahajal kot umobolen v opazovanju, narednik Henrik Rozman, ki je okradel blagajno pešpolka šte. 87 v Pulju za 2400 K. Rozman je po-

begnil z onim četovedjo Bernhardtom od tukajšnjega pešpolka, ki je tako nesramno ravnal z delavko Meetti na Seškem mostu v Stračicah, da je reva čez par dni potem umrla. Rozman in Bernhardt prišla sta skupaj do Milana, tam pa sta se drug drugega pustila. — Rozman podal se je iz Milana v Svice, odkoder je prišel peš in živče od mladinarov v Nantes na Francosko. Tu je dobil neko službo in si toliko prihranil, da je zadostovalo za potne stroške do Trsta, kjer se je sam oglasil pri vojaški oblasti, da dostane kazen, katero mu bo ta naložila.

Mraz in sneg. Od vseh strani prihajajo poročila o hudem mrazu in velikih snežnih viharjev. Iz Karlovič varov poročajo, da je v okolici neki pismonoša v silnem snežnem metežu zgrešil pet. Našli so ga zmraznjena. Tudi z Ogrskega poročajo, da je več oseb zmrazilo. Na Dunaju so imeli včeraj 10 stopinj mraza. Na nekaterih železnicah je promet vsled velikega snega ustavljen. V Ljubljani je včeraj toplomer kazal 13 do 14 stopinj C. pod ničlo, danes kaže toplomer v Ljubljani 15 stopinj C. pod ničlo. Strašen mraz je ob ruski meji. Toplomer kaže ondi, kakor javljajo najnovejše brzjavke, 30 stopinj C. pod ničlo. Mnogo kmetov in mlekaric so našli zmraznjenih na cesti. — Z Reke se nam poroča, da je bila ondi koncem preteklega tedna takor silna burja, kakršne že deset let ne pomnijo. Več ladij v luki je poškodovanih. — Iz Trbiža ni bilo danes na tukajšnji državni kolodvor dveh vlakov vsled silnih zametov. — Iz trnovske župnije v Ljubljani se nam poroča, da je toplomer izven mesta danes jutraj kazal 19¹/₂ stopinj C. pod ničlo.

"Obzor" so zagrebški bogoslovci soglasno izključili iz semenišča, ker je v članku "Klerikalna reakcija" odobravala zadnjo židovsko častniško gonjo na Dunaju. Izključili so tudi "Hrvaško Pravo". — Odbor "Dioničke tiskare" je odpustil dosedanje urednike "Obzora" Pasarića, dr. Heimerla in Križmana.

Mlekarski kurz. Meseca marca se bo vršil v gospodinjstvi šoli kranjske kmetijske družbe v Marijanišču tridnevni mlekarški kurz.

Umrli je na Planini nad Jesenicami Pavel Razingar, po domače Kopačar, zlasti turistom na Golico občeznani gostilničar, po kratki bolezni dne 15. jan. Priporočamo ga vsem prijateljem in znancem v blag spomin!

Češka opera iz Brna bo gostovala v Splitu.

Organizacija mlekarjev. Mlekarji so imeli v nedeljo shod v Skofji Loki, kjer so se dogovarjali o ustanovitvi stanovske organizacije. Želimo jim veliko sreče!

Krasen meteor. V noči od 12 na 13. t. m. ob 1. uri 38 minut jutraj so videli z dunajske zvezdarne prekrasne meteor, ki je približno v petih časovnih sekundah napravil 60 stopinj dolgo pot na nebesu ter je pri 10. stopinji nad horizontom hipoma ugasnil. Meteor je naredil vtis, kakor da bi bil njegov dozdevni premer skoro enak luninemu, zasvetil je v tako intenzivni beli luči, da je vid jemalo ter pustil za seboj kratek rdečkast rep. Ravnateljstvo c. kr. zvezdarne na Dunaju prosi vse opazovalce iz kronovin, ki bi bili utegnili videti ta meteor, naj ji sporoče, kje na nebu je meteor zasvetil in kje ugasnil.

Odposlanstva v Rim. Zadrski "Nar. List" piše, da so povodom proglašenja blaženim Marka Križevčevina odpotovanja v Rim tudi razna odposlanstva iz dalmatinskih škofij. Splitsko škofijo bo zastopal posvečeni škof Palunko in ravnatelj semenišča kanonik pl. Ivanišević.

Ljubljanske novice.

Ij Shod "Slov. kat. delavskega društva". O političnem položaju je poročal dr. Lampe. Ob sklepu je popisoval delavske razmere v premogokopih ob Ruhri, kjer sedaj stavka toliko delavstva. Čehi, Poljaki, Slovaki, Hrvatje in Slovenci so tam v veliki množini. Nemško delavstvo je organizirano v strokovnih zvezah in ima ves boljši zaslužek. Slovani so pa raja, ki dela najtežje delo za najslabšo plačo. To je vzrok sedanji stavki, v kateri je mnogo naših rojakov. Ali bodo zmagali ali ne, je seveda vprašanje, ki je odvisno le od tega, ali imajo že dovolj strokovne organizacije ali ne. Da se zboljšajo naše delavske razmere doma in na tujem, je torej vedno in vedno treba naglašati, da mora naše delavstvo dobiti izobrazbe in organizacije. V tem je moč in rešitev! — Tovariš Moščerc je opisoval manifestacijo dunajskih katoličanov proti pisarjenju nemško-nacionalnih časopisov, ki so žalili presv. Evharistijo. Naglašal je, da bi tudi manifestacijski shod ljubljanskih katoličanov pravi nič ne škodoval zaradi podlega pisarjenja našega slov. protikatoliškega časopisja Opisoval je nadalje stavko mizarjev na Dunaju, kjer stavkajo vsi mizarji, dasi so organizirani v soc. dem. in krščanski strokovnih

zvezah. Končno je naznanil, da so se vložila pravila društva "Abstinent" v Ljubljani, in pozval navzoče, naj preiščuje važnost abstinence za delavski stan ter naj, ko se bo vršil ustanovni shod, v mnogem številu daje slovo alkoholu, ki je največji sovražnik delavskega stanu. Tovariš Karlič je veleznanimivo iz lastne izkušnje opisoval razmere v rudnikih ob Ruhri, kjer je sedaj stavka. Rekel je, da je sam delal v ondrotnih rudnikih in so svojčas podjetniki sami nagovarjali delavce k stavki, ker so imeli velike zaloge premoga. Žal, da slovanski delavci v rudnikih ob Ruhri niso organizirani in bodo zato težko zmagali.

Ij Kolenc pomiloščen. Anton Kolenc, ki je bil radi roparskega umora pri Črnučah pred ljubljanskimi perotniki obsojen na večala, je pomiloščen na 20letno ječo.

Ij S kladivom mu razbil črepinjo. Včeraj sta se pri Zabkarju strela dva pomočnika. Bricelj Anton je s kladivom udaril po glavi Franca Zdešarja ter mu razbil črepinjo. Zdešar se je še-le danes nekoliko zavedel. Včeraj je bil operiran.

Ij Raztopljeno železo v obraz. V Tönniesovi tovarni je raztopljeno železo bruhnilo v obraz in v oči, Antonu Juvančiču, ki je težko poškodovan.

Ij 1000 voženj je imel rešilni voz, odkar ga oskrbuje gasilno društvo, do dne 10 t m Gasilno društvo hvalevredno vrši reševalno službo že dve leti.

Ij Božjast je vrgla danes jutraj ob 9. uri na frančiškanskem mostu Antonijo Jagrovo.

Ij Dobrega vajenca je imel pekovski mojster Josip Okorn na Tržaški cesti št. 4. Vajenec Fran Jenču si je znal pridobiti pri svojem mojstru tako zaupanje, da je raznašal okrog žemlje ter pri tem pobiral tudi denar. Dne 15. t. mes. je vajenec zopet nesel raznim strankam žemlje, toda ni se več vrnil. Žemlje so bile vredne 940 K. Poleg tega mu je vajenec odnesel tudi dve vreči, vredni 80 h.

Ij Usnjarska tovarna gospoda Malijeva odpušča delavce. Kakor se govori, namera g. Mali svojo usnjarsko tovarno opustiti.

Ij Umrli so: Vdova dvornega svet. gospa Ema pl. Schoeppl Sonnenwalden, mati gosp. dr. Schoeppla — Fran Barle, delavec, 66 let, Velike čolnarske ulice. — Josip Melik, posestnik, 81 let, Črna vas. — Klementina Jakše gostija, 66 let, Japljeve ulice. — Neža Hafner, poštnega sluge vdova, 79 let, Gradišče 6. — V bolnici: Matvez Cerar, zidar. — Josip Arh, premogar, 24 let. — Elizabeta Smrekar, gostija, 79 let. — Mihael Alič, gostac, 59 let.

Ij Drugi planinski ples. "Slov. plan. društvo v Ljubljani" priredi letos zopet svoj planinski ples, in sicer v "Narodnem domu" v Ljubljani dne 1 febr. Skrbne priprave za ta ples so se že pričele in svedočijo, da bode drugi planinski ples dosegel isti sijaj, kot prvi pred dvema letoma. Priredi se kot ples ob triglavskem ledeniku Sokolova dvorana v "Narodnem domu" bode temu primerno prirejena in okinčana. Prijatelji neprisliljene zabave, ne zamudite obiskati te plesne veselice!

Ij Dobra prijatelj in prijateljica. Delavec Jakob Jerin, stanujoč na Karlovski cesti št. 31, se ga je bil dne 10. t. m. malo preveč navlekel. Ker si je Jerin mislil, da ne bode mogel priti sam domov, je naprosil svojega "prijatelja", naj ga sprejme. "Prijatelj" ga je res spremljal domov, za plačilo si je potoma prisvojil Jerinovo srebrno anker uro z debelo oklepno verižico, ki je imela za obesek dva tolarja in velik srebrn ključ, vredna 54 kron. Tudi Ivana Labodo je dne 15. t. m. obiskal neki prijatelj, ki je pa porabil priliko in ukradel Labodi iz zaklenjene miznice 30 kron denarja in se "poslovil". Marija Baloh-ova je pa sinoči prenočevala z neko prijateljico v Kolodvorskih ulicah. Prijateljica je bila Balohovi tako "prijazna", da ji je ukradla 10 kron denarja in nekaj obleke, ter se potem odpeljala.

Ij Tatvina v Port Arturu. Včeraj popoldne je prišla neka mlada dekla v Kolodvorske ulice v "Port Artur". Tam se je najedla in napila, za slovo je pa ukradla natakariči Mariji Fajdigovi na vratih visečo pelerino. Gostilničar je pa mlado dekle zasačil pozneje v neki gostilni in ji odvzel pelerino.

Ij Abolicionizem. Z ozirom na sobotno netico pod gornjim naslovom smo naprošeni pojasniti, da dotični "varuh" ni mestni uradnik g. Ivan Kališ, ampak neki drugi Kališ.

Ij Na južnem kolodvoru je bil včeraj aretovan Anton Sedmak, delavec iz postojnskega okraja, ker je izvajal ljudi v Ameriko aretovan je bil tudi hlapec Josip Dornik iz krškega okraja, ker jo je hotel popihati v Ameriko, ne da bi bil prej zadoštil vojaški dolžnosti.

Ij Nesreča. Včeraj so pripeljali iz Zidanega mosta nekega Jerneja Kamnika,

kojemu je v tovarni za olje zlomilo desno reko in desno nogo. V bolnico so ga prepeljali z rešilnim vozom.

Ij Za kruhom. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 100 Hrvatov in 40 Kranjcev. Iz Amerike pa je prišlo 70 Hrvatov in 30 Kranjcev.

Ij Ljubljana zamrznjena. Ob Krakovskem nasipu je Ljubljana na nekem mestu zamrznjena približno tri metre od kraja. — Gradašica je zamrznjena od jezja dalje.

Ij G. Rasberger, restavrator, nam poroča, da se ne preseli.

Razne stvari.

Najnovejše.

Dobrotnik učiteljev. V Budimpešti je umrl Ignacij pl. Wechselsmann, ki je zapustil dva milijona kron za učiteljske dobrodelne zavode. — **Splošna stavka mizarov.** Stavka mizarov se bo baje pričela v Budimpešti. — **Kolera.** V okraju Vjatka na Ruskem je v zadnjem času 340 oseb umrlo vsled sibirskih kuge. — **Tudi pri severnočeških rudnikih pripravljajo rudarji stavko.** — **Velika eksplozija** se je dogodila v Debrecinu v mestni tovarni za plin. Ventilacijski oddelek je zletel v zrak. Po celem mestu je plin ugasnil. Tovarna je pogorela. — **Obolel je drž. poslanec Pergelt** ter se mora podati na jug. — **Mater je s sekiro umoril 22letni Avgust Pehoux** v Parizu. Noto je šel k stražniku ter mu mirno naznanil, kaj je storil. Menda je morilec blažen. — **96.000 kron za en klinček.** Angleški listi poročajo iz New-Yorka: 4000 funtov je izplačal v New-Yorku milijonar Pierson za novo vrsto klinčkov, katerih cvetje je belo ko sneg, le tupatam imajo lahne rudeče pege.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Otrok utonil. Delavčeva žena Franciška Kapelar v Landolu je pustila svojega triletnega otroka doma brez nadzorstva. Otrok je v luži utonil. Sodišče je mater obsodilo na tri dni ostrega zapora. — **Financiar v nevarnosti.** Sodišče je obsodilo Vodičane Toneta Majdiča na štiri mesece težke ječe, Rovška na deset tednov, Tineta Vehovca in Rahmeta vsakega na dva meseca težke ječe in Janeza Vehovca na en mesec zapora, ker so grozili finančnemu stražniku, da ga bodo ubili, ter so mu žugali s koli in kamenjem. — **Nepoštena natakarija.** Marija Kalander iz Trbovelj na Stajerskem je bila zaradi tatvine na škodo Romane Janež v Mokrem logu na dva meseca težke ječe obsojena. — **Kamen skozi okno** je vrgel sedlarski pomočnik Janez Režek. Sel je v družbi drugih fantov iz neke krčme domu v Selce. Obtoženi je bil obsojen na šest tednov težke ječe. — **V cerkvi kadil.** Janež Serok, posestnikov sin v Srednji vasi, je v farni cerkvi med sveto mašo kadil cigareto. Zagovarjal se je, da je to zaradi tega storil, ker ga je zob bolel. Serok je bil obsojen na deset dni zapora. — **Opečeni otrok.** Franciška Rejc, posestnica na Križni gori, je pustila svojega triletnega sinčka samega v kuhinji, medtem ko je šla v bližnjo gostilno tujo živino odganjati. V njeni odsotnosti se je pa otrok tako opekel, da je tekom treh tednov po groznih mukah umrl. Sodišče je obsodilo mater na pet dni, očeta Janeza Rejca pa na tri dni zapora.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pulj, 17. jan. Na včerajšnjih občinskih volitvah v tretjem razredu so dobili hrvaški kandidatje 67, socialisti 67 in kandidatje italijanske stranke 88 glasov. Danes se volitve nadaljujejo.

Dunaj, 17. januarja. Včeraj so imeli ustavovorni člani gosposke zbornice posvetovanje o predlogu kneza Schönburga glede spremembe poslovnika za drž. zbor. Elaborat, ki bo obstajal iz dveh točk, se v kratkem predloži. Vladnim predlogom se bo dalo prvenstvo.

Dunaj, 17. jan. (Kor. ur.) Na severni železnici Brno-Dunaj je danes ponoči vsled počenega žel. tira skočil vlak s tira. Tri osebe so težko, 17 oseb je lahko ranjenih.

Dunaj, 17. jan. K nesreči na progi Dunaj - Brno se še poroča, da je železniški tir počil vsled silnega mraza. 6 oseb je težko, 7 lahko poškodovanih. En voz se je prevrnil preko 7 metrov visokega nasipa.

Pariz, 17. januarja. Ministrska kriza traja še. Še vedno se v prvi vrsti imenuje Ruvierja za Combovega naslednika.

Dortmund, 17. jan. Doslej stavka nad 100.000 rudarjev. — To število se podvoji.

Benetke, 17. jan. Stavka delavcev v luki je končana.

London, 17. jan. Marconi se je poročil z neko princezino.

Rim, 17. jan. Kardinal Rampolla je obolel na influenco.

Peterburg, 17. jan. Govori se, da se general Steselj, potem ko se predstavi v Peterburgu, poda v San Remo.

Peterburg, 17. jan. Včeraj je pričelo stavkati 12.000 delavcev v Putolovi tovarni.

Peterburg, 17. jan. Sem je došel češki izumitelj Rajmund Kovač, ki je ponudil ruskemu vojnemu ministrstvu na prodaj model zrakoplova, ki ga je mogoče voditi. Srečni izumitelj zahteva za svoj model le 50.000 rubljev. Ministrstvo je oddalo model v presojo strokovni komisiji.

Weimar, 17. jan. (Kor. ur.) Velika vojvodinja Karolina je umrla.

Rim, 17. januarja. Od vseh strani prihajajo poročila o velikem snegu po Italiji. Iz Barija javljajo, da tam neprestano sneži, na ulicah je toliko snega, da je moral tramvaj ustaviti svoj promet. V bližnjih krajih provincije Lecce je zapal sneg meter na visoko. Tudi iz severne Italije prihajajo poročila, da je zamedlo tam mnogo snega.

London, 17. jan. V Filadelfiji aretirani anarhist je priznal, da je izvršil atentat na spomenik Friderika Velikega. Dejal je, da je lani tudi spraval dinamit na neki parnik, da bi parnik zletel v zrak. Mož je baje blazen, ker vedno pred izvršitvijo svojega dejanja svari policijo.

London, 17. jan. Kozaki so hoteli uničiti japonska skladišča v Inkovu in so prodrli z 10 topovi tja ter kraj bombardirali. Japonci so dobili pomoč in napad odbili. Kakih 50 kazakov je mrtvih. Reka Ljao je zamrznjena in kazaki hodijo čez njo. Kitajci se pritežujejo, da so kazaki na nevtralnem ozemlju, in se boje, da se zdaj tudi Japonci polaste železnice tostran velikega zidu.

Dunajska borza

dne 16. prosinca.

Skupna 4% konv. renta, maj-nov.	100 25
Skupna 4% konv. renta, jan.-julij	100 25
Skupna 4 2/2% pap. renta, feb.-avg.	100 50
Skupna 4 2/2% sreb. renta, april-okt.	100 50
Avstrijska zlatna renta	119 60
Avstrijska krona renta 4%	100 30
Avstrijska invest. renta 3 1/2%	91 75
Ogrska zlatna renta 4%	118 75
Ogrska krona renta 4%	98 75
Ogrska invest. renta 3 1/2%	89 95
Delnice avstro-ogrske banke	16 34
Kreditne delnice	680 75
London vista	240 05
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117 47 1/2
20 mark	23 48
20 frankov	19 09
Italijanski bankovci	95 40
Cekini	11 33

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, tasta, brata, strica in svaka gospoda

Fraňa Ksav. Finca

deželnega, okrožnega in sodnega zdravnika, zdravnika c. kr. tobačne tovarne v pokoju, meščana ljubljanskega i. t. d.

izrekamo vsem, ki so nas tolažili v bolesi polnih dneh in pokojniku v tolikem številu izkazali zadnjo čast, najtoplejšo zahvalo.

Posebe se še naiskrenejše zahvaljujemo preblagorodnim gospodom: predsedniku deželnega sodišča A. Levčniku, podpredsedniku I. Pajku s svetniki in uradniki c. kr. deželnega sodišča, županu I. Hribarju z občinskimi svetniki in magistratnimi uradniki, gospodom zdravnikom, načelniku gasilnega društva gospodu Striclu z vsemi ognjegasci in rešilno družbo, telovad. društvu „Sokol“, pevskemu društvu „Slavec“, za gniljivo petje, „Citralnici“ v Šiški, mestni društveni godbi ter vsem plemenitim darovalcem krasnih vencev.

Ljubljana, 17. jan. 1905.

Rodbini Finc in Pirc.

Zahvala.

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja ob prerani smrti našega predragega soproga, oziroma očeta, starega očeta, tasta, svaka in strica gospoda

Fraňa Trtnika

dežel. blagajnika, posestnika, načelnika močvirskega odbora itd. itd.

kakor tudi za darovane krasne vence ter mnogobrojno spremstvo k poslednemu počitku najtopleje zahvaljujemo vse sorodnike, prijatelje in znance. Dolžnost nam je zahvaliti visoki deželni odbor, sl. mestni zastop, odbor mestne hranilnice, močvirski odbor kakor tudi vse gospode in tovariše rajnika.

Iskrena zahvala deputaciji „Ljubljanskega sokola“ in gg. pevsem slavnega društva „Olasbena Matica“ za ganljivi žalostinski pred hišo žalosti in v cerkvi.

Ce kdo naših cenjenih prijateljev in znancev pomotoma ni prejel obvestila o smrti, naj nam blagohotno oprost.

102

Žalujoča rodbina.

Trgovske prostore s stelažami za trgovino z mešanim blagom vzamem takoj za več let v najem.
Oroslav Fugina, trgovec, Domžale.

98 3—1

Mednarodna panorama.

Le do četrtega, 19. t. m. ostane razstavljeno.

Krasno potovanje

99 1—1

po

Ameriki, Kaliforniji.

Naj nihče ne pozabi si ogledati to naravno lepoto.

Severna Amerika in Kalifornija sta razdeljeni na deset raznih serij. Vsak teden druge dežele. V vseh državah, kjer so panorame, so te razstave zelo priljubljene. Na Dunaju so jih člani vladarske hiše opetovano odlikovali s svojim obiskom: v

Draždanah sta jih saški Veličanstvi ogledali z največjim zanimanjem. Prav posebno so tudi odlična šolska vodstva pripoznala veliko naobrazovalno vrednost razstav in so vspodbujala učence vseh razredov, naj zahajajo vanje. Tudi časnikarstvo se je kar najprijazneje zavzelo za razstave; nad 2000 časniških poročil polnih hvale, izpričeval in priznane svedoči o njih izvrstnosti in bogastvu. „Nord. Zeitung“ pravi n. pr. med drugim: „Malokomu je usojeno, da vidi v istini veličastnost prirode od samotnega pragozdnega drevesa do Prebiških vrat, ki so nam bližja, najbolj sloveča mesta in stavbe vseh časov — tiste spomenike človeštva, ki govorijo ljudem. Tistim, ki ne more prijeti za potno palico, je v tej panorami dovolj nadomestila, zlasti tudi vsem onim, ki so potovali in bojejo lepote, ki so jih videli, zopet videti v najvišji prirodnosti itd.

Pasti za podgane, dihurje krte, miši itd.
patentirani najnovejši ameriški sistem
prodaja in razpošilja trgovina 2088 26—12
STREL v Mokronogu, Dolenjsko.
Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Plesna- specialiteta belih kril, belih svilnatih etanin in bluz iz sukna, kakor tudi salonskih oblek, sukenj in frakov le v

Angleškem skladišču oblek.

Velespoštovanjem

72 3—3

O. Bernatovič, Ljubljana.

C. kr. priv.

tovarne za platneno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n./M.

Zaloga pri

Anton Šarcu v Ljubljani.

— Sv. Petra cesta štev. 8 —

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52—33